

אריק שפירא:

„התיזמורות לא אוהבות אלמונים שנולדו באפיקים!“

13 שנה חיכה המוסיקאי והמלחין אריק שפירא שתזמורת קול ישראל תנגן אחת מיצירותיו, וכשזה קרה, הוא נכנס למרה שחורה ואיתה הוא מסתובב עכשיו ברחובות. למה? שאלתי אותו.

לפני המרה שחורה שמחתי שהנה סוף־סוף מוכנה תיזמורת רשות־השידור לנגן את היצירה שלי ברדיו הלאומי שלנו.

● **תסלח לי על השאלה, אבל מה השימחה הגדולה? למה חיבית 18 שנה?**

העניין הוא שהתיזמורות כאן לא אוהבות אלמונים מגיבעתיים שנולדו באפיקים, חיים בפתח־תקווה ולא למדו בגוליארד. אצ' לם יש סדר. מפתח־תקווה יוצאים כדורגלנים, מאפיקים יוצאים טייסי־פנטום. אבל מלחינים? קשה להם.

● **טוב, אז קיבלו את היצירה שלך ושמחת. מה קרה אחר־כך?**

באתי לחזרה בירושלים בהתרגשות גדולה, ואז נגן אחר, שהוא חבר שלי ומכיר את הרגישויות שלי, לקח אותי הצידה וסיפר לי שהיצירה תנוגן ותוקלט בגוש־עציון. הייתי ממש בשוק. לא האמנתי שעושים קונצרטים של מוסיקה מורנית לבריונים האלה של הקדוש־ברוך־הוא.

● **אולי זאת היתה ההזדמנות שלך לשנות את דעתך עליהם?**

מה פיתאום? הבנתי שהמוסיקה היא עליה־התאנה שלהם, ואני הוא זה המספק אותם.

● **מה עשית?**

אמרתי למנצח שאני לא בא לקונצרט. וצריך לדעת שוהו טקס מקודש, שהמלחין עולה לבימה אחרי שמנגנים יצירה שלו, וקד קידות וכל השאר.

● **מה אמר המנצח?**

הוא אמריקאי. מה איכפת לו הרגישויות הפוליטיות שלנו?

● **למה בעצם לא הלכת עד הכוזה? אם זה בליכך חשוב, יכולת להגיד שאתה לא רוצה שינגנו את המוסיקה שלך בגוש־עציון.**

היה מאוחר מדי, ואנשים אחרים היו מעורבים בעניין. התיזמורת עשתה כבר כמה חזרות, והיה עוד עניין. היצירה הזאת הוקדשה על ידי לתלמיד שלי. גלעד זה, שנפל במלחמת יום־הכיפורים. הודעתי להוריו שמנגנים את היצירה ברדיו, ולא רציתי לאכזב אותם. אבל מלבד כל אלה, אין ברירה ולהודות שאני אוהב את זכויות־האדם, שונא את גושי־אמונים, אבל יותר מכל אני אוהב מוסיקה.

● **ועכשיו אתה מרגיש מזה חרא?**

בטח. גם לי יש בעיה עם זה שלא הלכתי עד הסוף, ואני שונא את עצמי.

לאה לופנפלד:

„שיטת השיפוט בקדם אירוויזיון — עיוות נורא!“

עם שוך הסערות של תחרות הקדם־אירוויזיון הגיעה שעתם היפה של המאוזונים למיניהם. ואלה לא החמיצו כל הזדמנות להתבטא. זמרים, הנוהרים בדרך־כלל לפרגן לעמיתיהם, לא הסתירו הפעם את אכזבתם מכך שהזוכיה הנכספת נפלה בחלקם של שרי צוריאל ומוטי גילעדני — שניים שאינם מוכרים דווקא כזמרים. מי שהפתיעה אותי בביקורתה הצולפת היתה לאה לופנפלד, מורה למתמטיקה ופזימונאית, שהיתה שותפה לשניים מהשרים המתחרים.

● **מהם השרים שחברת להם את המילים?**
אני אחראית למילים של לחיים. שירו של חיים משה, ולשיר לה ולי, לשירה של להקת אדמה. אני שיכנעתי את חיים משה בכלל לגשת לתחרות. הוא לא כל־כך רצה. הרגשתי ממש טוב עם השרים האלה, גם עם העמדתם.

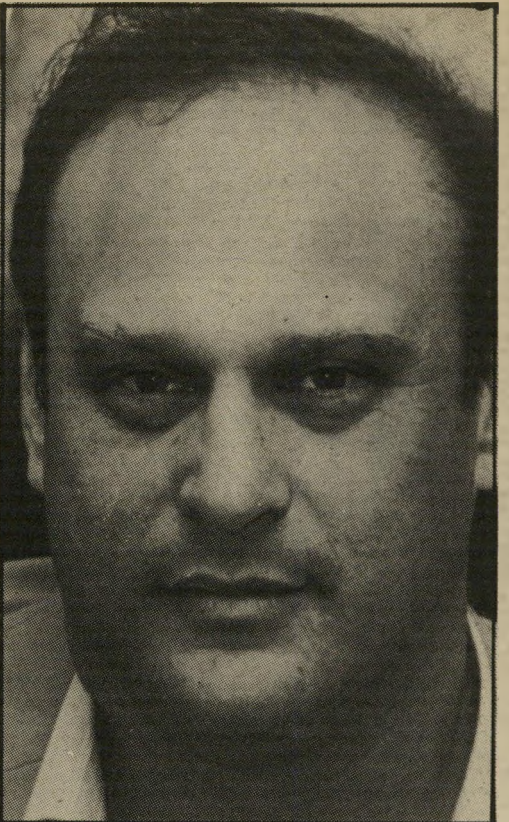
● **בעצם, את קובלת על התוצאות ודרך קבלתן, מכיוון שלא זכית. אילו שיריך היו זוכים, לא היית יוצאת לקרב, אני מניחה.**

אומר את האמת: לא נוח לי להבר בנושא ולבקר, כי אני מדברת מעמדה של מפסידה, אבל הפער בין מה שהתרחש באולם בירושלים — תגובות הטכנאים, הצופים — לבין התוצאות הסופיות היה ממש בלתי ייאמן! באולם הימרו כולם על ריטה, או על חיים משה. הנה, ריטה — אני אפילו לא מכירה אותה, איזה אינטרס יש לי לפרגן לה? — היא חישמלה את כולם, ואיפה זה משתקף בתוצאות הסופיות?

● **נגד מה את קובלת בדיוק?**

נגד שיטת השיפוט ונגד מתכונת התחרות. התחרות מוערכת לקהל הצופים בבית, לא בשידור חי, כי אם בהקלטות־זידיאו מוקדמות של השרים. נכון שהכוונה טובה — לתת לכל שיר ומבצעיו את הצ'אנס הטוב ביותר ולהקדיש לו זמן — אבל יש מבצעים הזקוקים לקשר עם הקהל, קשר בלתי־אמצעי. כך, למשל, חיים משה. שרי צוריאל ומוטי גילעדני, לעומתם, משופשפים בהקלטות טלוויזיה ולכן עברו טוב את המייקע, גם ללא נוכחות קהל בעת ההקלטה.

גם נקודות השיפוט לא היו רבות ולא כללו את אולס־התחרות. זה לא שיש לי משהו נגד הנוכחים. שרי מצטלמת טוב ומוטי יוצר משהו עם הקהל, אבל אפילו הקריינים היו המומים. את זוכרת איך הם צעקו „איוו הפתעה“
גם השיטה שמעניקים ניקוד לכל שיר לאחר השמעתו. הרי השרים מתחרים זה בזה, והכל יחסי. כך נוצר עיוות נורא.

אמנון ז'קונט:

„המציאות והחדשות בארץ קוטלות את סיפרות־המתח!“

כמה מחברי מותחנים ישראלים אתם מכירים? חברי הכנסת לשעבר מיכאל בר־זוהר, אולי ניתן להזכיר גם את העיתונאי לשעבר אבי ולנטין. בכך מסתיימת, פחות או יותר, הרשימה הקצרה.

אמנון ז'קונט הוא שם חדש יחסית בעולם הספרים, והוא מתכוון להיות מחבר־המותחנים הראשון המשחק אותה בגדול. הוצאה אנגלית יוקרתית רכשה את זכויות ההפצה על יצירת ביכוריו, פסק זמן, ועומדת להוציאה בעוד ימים ספורים באנגלית.

● **זהו סיפרך הראשון. מה עשית קודם לכן?**
כן, זהו סיפרי הראשון. לפני זה עשיתי כל מיני דברים, הייתי איש־עסקים. זה היה נחמד, אבל זה לא סיפק את הרוח.

● **אז איך הפכת לפתע־פיתאום לסופר?**
קשה להסביר. זה מסוג התחושות שקיימות כך, שאתה פשוט יודע שיום אחר תשכ ותכתוב. יום אחר באמת ישבתי וכתבתי.

● **מדוע בחרת דוקא בז'אנר הזה, במותחנים?**
לא יודע בדיוק מדוע. בעצם, זהו ספרי־המתח, כמו שיש פורנוגרפיה רכה. אני כתבתי מה שכתבתי, ואילו ההוצאה סיווגה אותו כספרי־מתח. יכול להיות שהם העריכו שכך זה ימכר טוב יותר.

● **איך אתה מסווג את הספר?**
אני, בעיקרון, נגד סיווגים. אני מסווג ספרים רק לפי ספר טוב או ספר רע.

● **מדוע, לדעתך, קיימים בה מעט מחברי מותחנים בישראל?**

ישנה בעיה, שבמקום שבו המציאות והחדשות עולים על כל דימיון, או קשה לסיפרות להתמודד עם כך. חוץ מזה, אנחנו ארץ קטנה. המייצרת מטוס אחד וספרי־מותחנים אחד או שניים.

● **לז'אנר הזה יש דימוי מעט קליל. איך אתה מסתדר עם זה?**

זה מקובל עליי. מכיוון שהדימוי די מוצדק ומגיע לו. הרבה ספרי־מתח עוסקים במתח מהצר הלא נכון. כסיפרות נוצר צומת: ספקי דראמה וצרכניה. סופרים רבים מתרכזים ביצירת מתח לשמו — חכו לעמוד הבא, תהיו במתח עוד קצת — ואלה מוציאים את השם הרע לענף, וחבל.